

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14393/2023
03.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из ..., против туженог ДОО „ББ“ Сјеница – у принудној ликвидацији, чији је пуномоћник Ермедин Ћућевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 35/22 од 07.02.2022. године, у седници одржаној 03.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 35/22 од 07.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници П 84/21 од 26.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име накнаде штете за неостварене подстицаје за оматичена приплодна грла укупан износ од 609.000,00 динара и то: за 2016. годину износ од 197.000,00 динара на име неоствареног подстицаја за 21 приплодно грло оваца и 2 приплодна грла крава са законском затезном каматом од 01.08.2016. године до исплате и за 2017. годину износ од 412.000,00 динара на име неосварених подстицаја за 41 приплодно грло оваца и 5 приплодних грла крава са законском затезном каматом од 01.08.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени ББ у својству законског заступника туженог „ББ“ д.о.о. Сјеница да на име стеченог без основа исплати тужиоцу износ од 620 евра, у динарској противвредности према продајном курсу на дан исплате, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени „ББ“ д.о.о. Сјеница, чији је законски заступник ББ из ..., да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 136.780,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 35/22 од 07.02.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Сјеници П 84/21 од 26.04.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавеже тужени да му на име накнаде штете за неискоришћене подстицаје за оматичена приплодна грла исплати и то: за 2016. годину

износ од 197.000,00 динара на име неостварених подстицаја за 21 приплодно грло оваца и 2 приплодна грла крава, са законском затезном каматом на овај износ почев од 01.08.2016. године до исплате, износ од 430 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 01.08.2016. године до исплате, за 2017. годину износ од 412.000,00 динара за неискоришћене подстицаје за 41 приплодно грло оваца и 5 приплодних грла крава, са законском затезном каматом од 01.08.2017. године до исплате, износ од 190 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 01.08.2017. године до исплате, износ од 5.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, али да није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије се указује на битну повреду из члана 374. став 1. у вези чланова 7. и 231. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом, али по оцени Врховног суда, нема неправилне примене наведених процесних одредаба у вези са извођењем и оценом доказа од стране другостепеног суда.

Према чињеничном стању утврђеним након отварања расправе пред другостепеним судом, тужилац је власник регистрованог пољопривредног газдинства и бави се (између осталог) производњом оваца и крава. Тужилац је 28.01.2016. године у својству произвођача са туженим као правним лицем које испуњава минималне техничке услове из члана 13. Закона о мерама за унапређење сточарства – Основна служба за селекцију стоке, закључио Уговор број 12 о примени селекцијских мера у производњи приплодне и квалитетне приплодне стоке, чији је предмет вршење контроле производње приплодне и квалитетне приплодне стоке у складу са Законом о мерама за унапређење сточарства и Правилником о начину испитивања својства приплодне стоке, а у циљу организовања рада на селекцији и контролисаном размножавању стоке. Чланом 2. наведеног уговора уговорена су права и обавезе уговарача, па је тако ставом 1. предвиђено да произвођач, између осталог, има право да оствари припадајућа подстицајна средства која потичу из рада са Селекцијском службом РС, као и следеће обавезе: да мора бити регистрован као пољопривредно газдинство у складу са Уредбом о регистрацији пољопривредних газдинства; да омогући несметан рад овлашћеним службама за селекцију и контролисано размножавање стоке у смислу омогућавања обележавања грла, вршење селекцијских смотри, контроли продуктивности, одабира мајки квалитетних приплодних мушких грла и тестирање грла; да са Селекцијском службом РС врши производњу приплодне и квалитетне приплодне стоке у складу са Законом о мерама за унапређење сточарства; да у року од 10 дана Основној служби за селекцију стоке пријављује промене у запату;

да сноси део трошкова рада на селекцији и контролисаном размножавања стоке према ценовнику који је саставни део уговора и то Регионалној служби за селекцију стоке и Основној служби за селекцију стоке – авансно, да сноси трошкове припреме и овере документације за подстицајна средства према важећем ценовнику – авансно, да сноси трошкове израде педигреа – авансно, да сноси трошкове уписа грла у главну матичну евиденцију према важећем ценовнику – авансно, да омогућава увид у пасоше за стоку и оверене потврде о осемењивању од надлежне ветеринарске службе. Ставом 2. истог члана предвиђена су права и обавезе туженог као Основне службе за селекцију стоке и то обавезе: да попуњава пријаву произвођача квалитетне приплодне стоке за регистар произвођача који доставља Регионалној служби за селекцију стоке; да врши одабирање и контролу продуктивности квалитетне приплодне стоке заједно са Регионалном службом за селекцију стоке према важећим правилницима и упутствима; да благовремено доставља произвођачу и Регионалној служби за селекцију стоке резултате контроле продуктивности; да води основну матичну евиденцију и податке доставља Регионалној служби за селекцију стоке; да благовремено обавештава произвођача о свим законским прописима везаним за производњу приплодне и квалитетне приплодне стоке и о уредбама које се односе на сточарску производњу; да обележава приплодна грла или сарађује са службом која је регистрована од стране Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства да врши обележавање грла; да врши припрему документацију за остваривање подстицајних средстава за квалитетно приплодно грло у складу са позитивним прописима. Тужени за 2016. и 2017. годину није имао неопходну и потребну документацију да би у име и за рачун тужиоца поднео захтев за остваривање права на субвенције за уматичена приплодна грла. Документација коју је тужени поседовао се састоји од матичних листова за овце (број 977, 978, 979, 980, 990, 991, 993, 994, 995, 996, 997, 999, 1000 и 1001) са подацима за приказана грла оверена печатом туженог. Документација у виду матичних листова за овце број 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686 и 687, који су неоверени и без основних података о грлима, а написани на меморандуму привредног друштва «Рожајац» д.о.о. није била довољна за подношење захтева ради добијања субвенција за уматичена грла. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да подстицајна средства за једну приплодну овцу износе 7.000,00 динара по грлу, а за једну приплодну краву 25.000,00 динара по грлу, тако да би субвенција за 21 грло оваца и 2 грла крава у 2016. години износила 197.000,00 динара и за 41 грло оваца и 5 грла крава у 2017. години 412.000,00 динара, што укупно износи 609.000,00 динара, које средства тужилац није остварио.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је применом материјалног права садржаног у одредбама члана 17. став 2. подтачка 1, 2. и 5. и члана 20. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду штете од туженог у висини неостварених подстицаја које је исплаћивало надлежно министарство за квалитетна приплодна грла стоке (које је тужилац определио на 21 грло оваца и 2 грла крава у 2016. години, односно на 41 грло оваца и 5 грла крава у 2017. години), са образложењем да тужилац у поступку није доказао да ли је у наведеним година имао и ако јесте, у ком броју омаатичена приплодна грла оваца и крава које испуњавају услове за добијање подстицаја у складу са Законом о подстицајима у пољопривредном и руралном развоју. Такође, чињенично-правни закључак другостепеног суда чије се одлука побија ревизијом је и да тужилац није доказао узрочно-последичну везу између пропуста туженог да испуни своје обавезе преузете уговором од 28.01.2016. године и штете у виду неостварених подстицаја за квалитетну приплодну стоку за 2016. и 2017. годину као уговорну штету због

неиспуњења уговорних обавеза у смислу члана 262. став 2. Закона о облигационим односима. Према становишту другостепеног суда, тужилац није испунио своје уговорне обавезе јер није доставио туженом неопходну документацију за подношење захтева за остваривање права на подстицаје за оматичена приплодна грла и није доказао да ли су грла стоке које је имао у периоду 2016. и 2017. године испуњавала услове из наведеног Закона и подзаконских аката које доноси надлежни министар, односно да ли је уопште имао приплодна грла оваца и крава која су испуњавале те услове, тако да је тужилац својим понашањем онемогућио туженог да испуни своје уговорне обавезе. У погледу захтева тужиоца да се обавезе тужени да му исплати износ од 620 евра у динарској противвредности, за који тврди да је предао туженом ради предузимања одређених радњи у складу са закљученим уговором, другостепени суд је закључио да тужилац није доказао да је овај износ предао туженом.

Супротно наводима ревизије, Врховни суд налази да је побијана пресуда другостепеног суда заснована на правилној примени материјалног права.

Према члану 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ бр. 10/2013, са изменама и допунама објављеним у Службеном гласнику РС“ бр. 142/2014, 103/2015, 101/2016), овим законом се уређује врста подстицаја, начин коришћења подстицаја, Регистар подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, као и услови за остваривање права на подстицаје у пољопривреди и руралном развоју. Подстицаји су одредбом члана 2. тачка 8) дефинисани као средства обезбеђена у буџету Републике Србије, као и из других извора који се додају пољопривредним газдинствима и другим лицима у складу са овим законом у функцији остваривања циљева пољопривредне политике и политике руралног развоја. Према члану 5. овог закона, право на подстицаје, под условима и на начин утврђен овим законом, имају пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства која су уписана у Регистар пољопривредних газдинства у складу са законом којим се уређује пољопривреда, јединице локалне самоуправе, као и друга лица и организације (корисници подстицаја). Одредбом члана 7. регулисан је поступак за остваривање права на подстицаје, док је одредбама члана 17. став 2. подтачка 1, 2. и 5. Закона предвиђено да подстицаји за производњу у сточарству могу бити за квалитетне приплодне млечне краве, квалитетне приплодне товне краве и бикове, квалитетне приплодне овце и овнове, козе и јарчеве. Одредбом члана 20. став 1. истог закона, предвиђено је да право на коришћење подстицаја у сточарству има правно лице, предузетник и физичко лице - носилац комерцијалној породичног пољопривредног газдинства, под условом да је уписан у регистар, да је у регистру пријавило податке и то врсту и број животиња, извршило обележавање и регистрацију грла, да је власник грла, а одредбом става 2. истог члана да лице из става 1. овог члана за коришћење подстицаја у сточарству за квалитетна приплодна грла из члана 17. тачка 2. подтачка између осталог је 1, 2 и 5. тог Закона, поред услова из става 1. овог члана, мора да испуни услове да су та грла пријављена на његовом пољопривредном газдинству под контролом правних лица овлашћених за послове – одгајивачке организације у складу са законом којим се уређује сточарство, док је одредбом става 3. прописано да министар ближе прописује услове и начин остваривања права на подстицаје у сточарству, као и обрасце захтева за остваривање тих подстицаја. Члановима 21. – 23. истог закона предвиђени су износи подстицаја према врсти стоке.

У конкретном случају је утврђено да је тужилац у спорном периоду имао регистровано породично пољопривредно газдинство које се бавило производњом стоке

– оваца и крава и да је са туженим, као правним лицем које испуњава услове за Основну службу за селекцију стоке, закључио уговор у циљу пружања стручне и техничке помоћи у производњи и селекцији квалитетне приплодне стоке. Неспорно је да је тужилац имао својство корисника подстицаја у смислу члана 5. наведеног закона, али према његовим тврдњама подстицаје, на које је имао право, није остварио искључиво због тога што тужени није испунио своје уговорне обавезе, односно што није припремио сву потребну документацију и није у име и за рачун тужиоца поднео захтев за остваривање права на подстицаје за уматичена приплодна грла крава и оваца, иако му је тужилац у те сврхе уплатио одређена новчана средства.

Међутим, правилно је другостепени суд закључио да тужилац није доказао да је у траженом периоду имао уматичена квалитетна приплодна грла крава и оваца, односно грла која су уписана у главну (или додатну) матичну евиденцију, те да је и поред тога остао без подстицаја само из разлога што тужени (намерно или због крајње непажње - немара) није пријавио тужиоца за добијање подстицаја у сточарству. Наиме, у поступку је утврђено да је уговорна обавеза туженог (према уговору закљученим са тужиоцем 28.01.2016. године) била да врши припрему документације за остваривање подстицајних средстава за квалитетно приплодно грло у складу са позитивним прописима. Тужени за 2016. и 2017. годину није прибавио сву неопходну и потребну документацију да би у име и за рачун тужиоца поднео захтев за остваривање права на подстицаје, будући да је тужилац као одгајивач за овце поседовао одређени број матичних листова (број 977, 978, 979, 980, 990, 991, 993, 994, 995, 996, 997, 999, 1000 и 1001) са подацима за приказана грла оверена печатом туженог, док је документација у виду матичних листова за овце број 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686 и 687 била написана на меморандуму привредног друштва «Рожајац» д.о.о. и била је неовверена и без основних података о грлима, што није било довољно за подношење захтева ради добијања субвенција за оматичена грла оваца, а за краве тужилац уопште није поседовао документација о броју уматичених грла. При томе, тужилац у свом исказу није могао јасно и прецизно да се изјасни о броју уматичених грла оваца и крава која је имао у 2016. и 2017. години, а та чињеница је битна за конкурисање ради остваривања права на подстицаје. Иако матичење квалитетне приплодне стоке обављају стручна лица из основних одгајивачких организација који пружају стручну помоћ одгајивачу који са њима сарађује, то не искључује обавезу одгајивача да пре конкурисања и стицања права на подстицаје организује матичење квалитетне приплодне стоке коју гаји и да о томе обезбеди неопходну документацију.

Према становишту Врховног суда, у конкретном случају је правилан закључак другостепеног суда да тужилац, који од туженог потражује накнаду штете у висини неостварених подстицаја у сточарству, није доказао да тужени као уговорна страна није испунио своје уговорне обавезе без икаквих скривљених радњи или пропуштања тужиоца као другог уговарача, у смислу члана 262. став 2. Закона о облигационим односима. Накнада штете као последица неиспуњења уговорне обавезе је дозвољена само ако поверилац у обавезном (уговорном) односу докаже да је од дужника као сауговарача захтевао испуњење обавезе, а овај то није учио, при чему није доказао да обавезу није могао да испуни. У конкретном случају је утврђено да тужилац туженом није доставио сву неопходну документацију за подношење захтева за остваривање права на субвенције у сточарству, што је био разлог зашто тужени није испунио своје уговорне обавезе.

На основу изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**